

СТЕНОГРАМА

громадських слухань щодо можливості продовження експлуатації ядерної установки - енергоблоку №1 Запорізької АЕС

Дата проведення - 30.08.2016 м. Енергодар, Запорізька обл.

Кількість зареєстрованих учасників – 256 осіб

Головуючий:

Голова Державної інспекції ядерного регулювання України Божко С.Г.

Секретар:

Голова української екологічної асоціації «Зелений світ», член громадської ради
Колегії Державної інспекції ядерного регулювання України Самойленко Ю.І.

Божко С.Г.

Доброго дня шановні пані та панове! Сьогодні Держатомрегулювання проводить громадські слухання щодо можливості продовження терміну експлуатації енергоблоку №1 Запорізької атомної електричної станції в понадпроектний. Перед своїм вступним словом я хотів би висловити подяку, що ви приїхали до нас. До нас я маю на увазі на цей майданчик. І, це ще одне прохання, будь ласка виключіть ваші девайси, мобільні телефони і так далі, якщо можна. Ітак, громадські слухання проводяться на виконання положень Орхуської конвенції. Для нас, органу регулювання ядерної та радіаційної безпеки, думка громади дуже важлива і при прийнятті остаточного рішення стосовно можливості продовження терміну експлуатації запорізького енергоблоку №1 вона буде обов'язково врахована.

Треба відзначити, що ці слухання проводяться у дуже непростий час для України, ви всі знаєте, військові дії на сході України, анексія АРК Крим, інформаційна війна з боку Російської федерації, у тому числі фейкові вкидання, у тому числі, щодо стану експлуатації і безпеки енергоблоків Запорізької АЕС. Все це поставило перед нами нові виклики, з якими ми стикаємося останні два роки. Незважаючи на ці обставини в Україні успішно реалізується проект диверсифікації ядерного палива компанії Westinghouse, почались реальні зрушення в реалізації проекту централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива, реалізуються заходи з підвищення безпеки у відповідності до комплексної (зведеної) програми підвищення безпеки.

Наразі в Україні ведуться роботи щодо продовження також терміну експлуатації 11 серійних енергоблоків ВВЕР-1000 проектів реакторної установки В-320, і ваш енергоблок, я звертаюсь до представників Запорізької станції, блок №1, як завжди є пілотним, як в принципі, як і коли будували цю серію.

Продовження термінів експлуатації енергоблоків є загальносвітовою практикою, і Україна має успішний досвід продовження термінів експлуатації 4 енергоблоків на Рівненській та Южно-Українській АЕС. Хотів би наголосити, що Держатомрегулювання виконує всі передбачені законодавством вимоги щодо продовження терміну експлуатації запорізького енергоблоку №1, які у повній мірі відповідають міжнародним стандартам МАГАТЕ та вимогам асоціації західноєвропейських регуляторів WENRA.

Цьому громадському обговоренню передувала державна експертиза ядерної та радіаційної безпеки матеріалів звіту з періодичної переоцінки безпеки та інспекційне обстеження запорізького енергоблоку №1. Окремо хотів би, шановні колеги, зупинитись на питанні місця проведення громадських слухань, оскільки вчора ми отримали лист Нікопольської міської ради з рекомендацією провести громадські слухання у місті Нікополь. Держатомрегулювання опрацювало питання доцільності проведення громадського обговорення у місті Нікополь. Враховуючи, що Запорізька АЕС забезпечує

вирішення логістичних питань стосовно транспортування та розміщення широких кіл громадськості населених пунктів зони спостереження АЕС у місто Енергодар, а також учасники слухань мають можливість ознайомитися з роботою Запорізької атомної електричної станції безпосередньо на її майданчику із залученням широкого кола спеціалістів станції, Держатомрегулюванням було прийнято рішення щодо доцільності проведення цього заходу саме у місті Енергодар. Це рішення цілком відповідає вимогам національного законодавства та Орхуської конвенції. Немає заперечень, що місто Нікополь та його мешканці також знаходяться поблизу Запорізької атомної електростанції, але зацікавленим громадянам, мешканцям Нікополя ніщо не заважає прийняти участь в громадському обговоренні та висловити громадську думку, надати свої питання, зауваження та пропозиції, які будуть враховані організаторами слухань та відображені в підсумкових документах.

Запорізька атомна електрична станція надіслала листи-запрошення прийняти участь у громадському обговоренні до адміністрацій 19 населених пунктів зони спостереження, в тому числі на адресу міського голови міста Нікополь та голови Нікопольської райдержадміністрації ще 11 серпня, в яких зазначено, що державне підприємство НАЕК «Енергоатом» за власний рахунок забезпечить доставку зацікавленої громадськості зони спостереження Запорізької атомної електричної станції із населених пунктів до місця проведення слухань та у зворотному напрямі.

В кінці свого виступу хотів би запропонувати в якості секретаря громадських слухань пана Самойленка Юрія Івановича, голову української екологічної асоціації «Зелений світ», члена громадської ради при Держатомрегулювання і також подякувати усіх учасників громадських слухань за небайдужість до питань безпеки атомних електростанцій.

Слово хотів би передати пану Юрію Недашковському, президенту державного підприємства «НАЕК «Енергоатом».

Дякую за увагу!

Недашковський Ю.О.

Дуже дякую! Шановні учасники громадських слухань, шановний Сергію Георгійовичу, шановний Юрію Івановичу, шановні колеги, присутні у цій залі!

Я хотів би також подякувати всіх за небайдужість, яка була проявлена і під час громадських обговорень, які наразі тривають, ми отримали дуже багато запитань, на які постарались дати дуже чіткі і вичерпні відповіді, ми охоче відповімо на всі ваші запитання і сьогодні, оскільки сьогодні, дійсно, для нас такий знаковий день, ви ж знаєте, що атомна енергетика, вона не тільки базова складова генерації взагалі, але для нашої країни є запорукою її енергетичної безпеки. Сьогодні, і Сергій Георгійович про це розказав у своєму вступному слові, дійсно, у дуже непростій політичній, економічній ситуації, в умовах фактичної війни на сході України, в умовах зниження виробництва від інших джерел електроенергії, атомна енергетика якраз і забезпечує надійне постачання електричної енергії споживачам, і наразі наша частка складає у загальному виробництві споживаної в Україні електроенергії більше 50%, в окремі періоди, такі кризові періоди, вона взагалі досягала 65% і ми продемонстрували те, що ми можемо у дуже важких умовах, тим не менше, надійно забезпечувати потреби в електричній енергії наших громадян і економіки нашої держави. І звичайно ж збереження цієї частки, яка на сьогодні склалася, атомної енергетики, в цій енергетичному балансі є такою необхідною передумовою для зміцнення і енергетичної незалежності, і в умовах обмеженості і високих світових цін на енергоресурси і ці тренди продовжують зберігатися, тому ми можемо говорити, що атомна енергетика України вносить свій дуже суттєвий вклад взагалі за всі часи незалежності України, забезпечуючи постачання електроенергії надійно і за найнижчими взагалі в нашій країні тарифами.

Є інша складова, шановні колеги, наприклад, ви знаєте, що зараз йде підготовка до осінньо-зимового періоду і в цілому в енергетичній галузі України в наших колег з теплової генерації є серйозні проблеми з накопиченням вугілля, особливо це стосується антрацитової групи, більшість з них шахт знаходиться на неконтрольованій території і от на минулому засіданні антикризового штабу прем'єр України Володимир Гройсман чітко сказав, що вугільну галузь потрібно диверсифікувати і це при тому колеги, що вугілля це ж біржовий взагалі товар, а от ядерне паливо не являється біржовим товаром, а для нас постачання свіжого ядерного палива вже абсолютно диверсифіковано. Ми успішно співпрацюємо з двома виробниками ядерного палива, традиційний, це російська компанія «ТВЕЛ», значить, альтернативний, це японсько-американська компанія Westinghouse. Що стосується Запорізької атомної станції, то Westinghouse-овське паливо в цьому році вже зайшло сюди і успішно експлуатується на 5 енергоблоці Запорізької атомної станції і буде далі розширюватися обсяг постачання. Крім того, ми диверсифікували не тільки постачання власне ядерного палива, але і ядерних матеріалів, у нас на сьогодні 5, наголошую 5 незалежних постачальників уранового збагаченого продукту, ми маємо довгостроковий контракт із нашим вітчизняним виробником уранового оксидного концентрату, це східний ДП «Східний ГЗК», три дні тому він відзначав своє 65-річчя, і зараз ми ще вивчаємо питання диверсифікації ще й ринку ядерних перевезень. Все це, шановні колеги, говорить про одне, як би не складалася ситуація, наші атомні електростанції завжди будуть забезпечені ядерним паливом, гарантовано.

В нас є ще звичайно питання поводження з відпрацьованим ядерним паливом і тут ми працюємо над створенням централізованого сховища для того, щоб раз і назавжди вирішити цю проблему, але якщо ми говоримо про Запорізьку атомну електростанцію, на майданчику якої ми сьогодні знаходимося, так в них ця проблема вирішена, в них є пристанційне сховище, яке успішно експлуатується вже більше 10 років. Таким чином взагалі Запорізька атомна станція, вона з усіх питань на сьогодні диверсифікована і самодостатня, і по джерелам свіжого ядерного палива, тут паливо двох виробників і має вирішену проблему, вирішене в неї питання поводження з відпрацьованим ядерним паливом.

І сьогоднішні наші слухання, шановні колеги, вони присвячені продовженню строку експлуатації першого енергоблока Запорізької атомної електростанції, як сказав Сергій Георгійович, пілотного енергоблока для серійних енергоблоків, і тому для нас звичайно надзвичайно важливим є і поділитися своїм баченням, своєю інформацією, почути ваші запитання для того щоб ми їх, звичайно ж і дали вам відповіді і врахували це у своїй майбутній діяльності.

Світовий досвід свідчить взагалі, що продовження проектних строків експлуатації атомних електростанцій є, з одного боку, необхідним кроком з огляду його економічної доцільності там в подальших доповідях будуть відповідні цифри озвучені, я скажу що, ви знаєте новий блок зараз побудувати це 5-7 млрд євро, а продовження експлуатації мільйонного блоку нашого нам обходиться ми вже знаємо добре там це 300 млн доларів, з урахуванням всіх програм, тобто це колосальна різниця в ціні і дуже великий економічний ефект. З іншого боку, це рішення є повністю обґрунтованим з точки зору забезпечення необхідного рівня безпеки, інколи, знаєте, буває така побутова думка, що ми говоримо про старі блоки, їх там треба продовжувати, 30 років це просто проектний строк, який був дуже консервативно свого часу назначений, у світі зараз нові блоки будуються вже на зарання на 80 років, практика продовження в провідних державах світу, на до 60, до 80 років продовження строку експлуатації і, якщо ми говоримо про цей блок, то він набагато більш безпечніший, з урахуванням всіх тих заходів по підвищенню безпеки, які були на ньому реалізовані, всіх модифікацій, які були виконані, з урахуванням світового досвіду експлуатації, у тому числі постфукусімських заходів, про це теж буде сьогодні звучати у доповіді, цей блок набагато, так би мовити, свіжіше, новіше і цей блок один із найсучасніших із тих що зараз сьогодні взагалі експлуатуються у світі.

Звичайно, що для підтвердження цього рівня безпеки передбачені законодавством ціла низка дуже жорстких процедур. Це необхідно виконати, як я вже сказав, комплекс робіт з підвищення безпеки, переоцінити цю безпеку, виконати звіти з переоцінки безпеки, з урахуванням оцінки технічного стану, проведених всіх цих модифікацій, і отримати необхідно ще й ліцензію, це окремий ліцензійний процес, от складова якого на сьогодні, це і наша з вами зустріч, отримання ліцензії національного регулюючого органу Держатомрегулювання на експлуатацію енергоблоків у понадпроектний строк.

Якщо говорити про світову практику, Сергій Георгійович про неї також уже згадував, то наразі, за даними МАГАТЕ, з 448 діючих реакторів у світі, майже половина, 55% енергоблоків експлуатуються у строк більше 30 років, ми зараз якраз і говоримо про те, щоб продовжити за цей строк, це 249 блоків, з них більше 40 років – 67 енергоблоків. Я впевнений, що через 10 років ми зберемося ще раз тут, можливо у такому ж складі, можливо у дещо іншому і будемо так же обговорювати ще чергове продовження у цьому не сумніваюся.

Ну і слід зазначити, те що головним завданням «НАЕК «Енергоатом», як експлуатуючої організації, є якраз забезпечення безпеки не тільки на поточному рівні, але й невпинне впровадження будь-яких нових знань, нових технологій, які з'являються по мірі появи досвіду експлуатації, в тому числі і негативних якихось явищ і серйозних інцидентів. І задовільний рівень безпеки українських енергоблоків весь якраз підтверджено місяцями на міжнародному рівні, місяцями міжнародних організацій, таких як Всесвітня асоціація операторів атомних електростанцій, МАГАТЕ. Україна взагалі свого часу пройшла унікальну перевірку в рамках спільного проекту Україна-Європейська комісія-МАГАТЕ, де всі наші 15 блоків було перевірено потужною командою міжнародних експертів на відповідність стандарту з безпеки МАГАТЕ NS-R-1 і було встановлено повну відповідність наших енергоблоків вимогам цього стандарту. Жодна країна світу, яка експлуатує атомну енергетику, не проходила, я думаю, що боїться такої перевірки, а ми єдині, які пройшли, і нічого не боїмося, з точки зору того, що ми готові відстояти наші переконання в тому що наша експлуатація наших енергоблоків є безпечною.

Що стосується першого енергоблоку, ми звичайно ж, Енергоатом сконцентрував всі зусилля, ресурси, в тому числі фінансові, для того, щоб виконати необхідний обсяг робіт і заходів з підвищення безпеки, замінити обладнання, яке відпрацювало свій ресурс і для того, щоб отримати у кінцевому підсумку необхідну ліцензію. Як результат, на першому енергоблоці у нас реалізовано повністю в тих погоджених обсягах, які були в нас, в тих обсягах, які були погоджені в нас з Держатомрегулювання, всі необхідні заходи, про це буде звучати інформація більш детально у наступній доповіді, і я впевнений, що компанія Енергоатом, Запорізька атомна станція, в цілому виконала всі умови для можливості прийняття позитивного рішення щодо безпечної експлуатації енергоблоку №1 у понадпроектний строк, відповідно, звичайно, до чинного українського законодавства і міжнародних вимог з безпеки.

Ми вважаємо, що готовий, енергоблок готовий до продовження експлуатації і зможе виробляти електричну і теплову енергію в зимовий період.

Дякую!

Божко С.Г.:

Дякую, Юрію Олександровичу! І шановні, шановна громадо, я із глибоким задоволенням передаю слово шановному Юрію Івановичу для проведення громадських слухань стосовно продовження терміну експлуатації енергоблоку №1.

Самойленко Ю.І.:

Шановні друзі, я, перш ніж розпочати засідання завжди дивлюся на зал, тому що традиція «Зеленого світу» така, якщо в залі присутні більше... менше 51% жінок, ми

засідання не починаємо. У мене були сумніви, починати засідання, чи ні. Зараз я бачу жінок більше, отже є пропозиція засідання наше розпочати, так? Якщо ми починаємо наше засідання, то я хочу поспитати наш протокольний відділ, скажіть, будь ласка, тих хто, ми, кого ми запрошували, і хто приїхав за власною ініціативою, зареєструвалися?

Шимчев С.О..

Да. Регистрация проведена, можно проводить собрание дальше.

Самойленко Ю.І.

Тобто зареєструвалися. Хочу нашу громадськість проінформувати. Перш ніж погодитись вести це засідання, ми с громадськістю пройшли на перший блок, подивилися, як він працює. Для нас одних паперів було мало, ми мали були на власні очі переконались, які роботи ведуться, як фінансується, як забезпечене виконання робіт? Побачили, - дійсно роботи ведуться, дійсно іде підготовка. Отже наше головне завдання сьогодні, як і всіх присутніх за цим столом, забезпечити беспечну експлуатацію ядерної енергетики. От про це я хотів би, щоб ми сьогодні говорили, і якісь стратегічні речі і деталі були внесені в пропозиції. І ще одне, всі, хто будуть виступати, я просив би називати своє прізвище, ім'я по-батькові. Чому? Не на всі ваші запитання, можливо, дадуть відповіді, тоді ми письмово вас повідомимо, щоб ви отримали повну відповідь на ваше запитання, якщо вона обгрунтовано не прозвучить.

Що до порядку денного. Будь ласка. Доповідь генерального директора Запорізької станції. Володимир Пишний просить 20-30 хвилин. Думаю ми йому погодимо це. Далі. Доповіді учасників громадських слухань по 7 хвилин. Записалися – Українське ядерне товариство – Коровкін, Українське ядерне товариство – Бронніков, Молодіжна енеоргетична спільнота – Кокарев, від міста Нікополь – Піддубний Сергій Олександрович. Ви будете виступати, це нам дуже приємно, хоча ми звичайно і Бабініна, і Сандула чекали, но, коли ви представник, будете виступати.

Далі на пропозиції та зауваження буде у нас по три хвилини, якщо ви не заперечуєте такий регламент. І, відповідно, ми маємо наше засідання закінчити до 15 години. Якщо ми не встигнемо до 15, то я прошу вашого дозволу, ми разом з вами приймемо рішення, попрацювати ще півгодини-годину, аби всі, хто бажає висловився би, ми змогли це запроколювати і надати відповідні доручення, відповіді. Отже, я закликаю всіх говорити про безпеку експлуатації ядерної енергетики і, зокрема, Запорізької атомної електростанції.

Слово для доповіді надається виконуючому обов'язки генерального директора Запорізької атомної електростанції Володимирі Максимовичу Пишному. Будь ласка.

Пишний В.М.

Большое спасибо.

Уважаемые участники общественных слушаний, представители населенных пунктов зоны наблюдения Запорожской станции, общественных организаций, средств массовой информации. От имени многотысячного коллектива Запорожской атомной электростанции и себя лично позвольте приветствовать вас и пожелать успешной и плодотворной работы. Мы придаем особую значимость сегодняшнему мероприятию и надеемся на ваше активное участие в процессе проведения наших общественных слушаний.

Дам краткую информацию по текущему состоянию раюботы Запорожской АЭС. В работе находятся три энергоблока, суммарная нагрузка 3680 МВт, 3 энергоблока находятся в ремонте, из них блок №1 – капитальный ремонт с выполнением комплекса работ по продлению срока эксплуатации, 256 сутки ремонта. В настоящее время проходит послеремонтные испытания дизель-генераторная установка первой системы безопасности. Работы в графике. Второй блок – 198 сутки среднего ремонта, с аналогичным и более

увеличенным объемом дополнительных работ, связанных с продлением срока эксплуатации. Здесь завершаются основные работы, готовится соответствующая отчетная документация. Планируемый срок вывода из ремонта блоков №1 – 2 – первый энергоблок – 16 сентября, энергоблок номер два – 25 сентября. 16 сентября мы с вами повторно встретимся для проведения общественных слушаний.

Теперь разрешите перейти к основному докладу – моей презентации.

Комплекс работ по продлению срока эксплуатации первого блока Запорожской станции был выполнен в рамках деятельности Компании, предусмотренной «Энергетической стратегией Украины на период до 2030 года».

Особую актуальность данное направление деятельности приобретает именно сейчас, в сложных экономических условиях и при дефиците электроэнергии в стране. Стоимость электроэнергии вырабатываемой на АЭС составляет 0,51 грн./кВтч и является минимальной. Благодаря ей действуют предприятия, живут люди, обеспечивающие проведение соответствующей оплаты.

Как видно из слайда, среднегодовая установленная мощность генерации атомной энергетики Украины в 2015 г. составила более 25% от общего количества электроэнергии по стране, уступив только тепловой энергетике.

Из-за проблем с топливом, то, что сказал Юрий Александрович, для ТЭС и дороговизной их энергии, объем производства электроэнергии атомными электростанциями за 7 месяцев 2016 г. составил почти 52% в общем энергетическом балансе Украины.

Из них почти 36% общего объема электроэнергии произведенной АЭС, было выработано Запорожской АЭС.

29 марта 2015 года был выработан 1 триллион кВтч электроэнергии и вклад 1-го энергоблока в этот объем составил 172 млрд.кВтч.

Таким образом, Запорожская АЭС является основой энергетики Украины и важнейшим элементом энергетической безопасности страны в целом.

Перейдем к экономическим предпосылкам нормативной базы продления срока эксплуатации. Продление проектного срока эксплуатации атомных энергоблоков является признанной мировой практикой, которая обоснована экономически и обеспечивает повышение уровня их безопасности.

Как было сказано, - мы продлеваем ресурс – блоки становятся безопаснее, устойчивее, надежнее, учитывая опыт и практику развития энергетического машиностроения, развития приборостроения и других научных направлений, позволяющих нам выполнить эти работы.

Затраты на продление эксплуатации 1-го блока ЗАЭС из расчета на 10 лет составляют 1,35% от стоимости строительства нового энергоблока. Как видно, это очень правильное бизнес-решение и оно обосновано технически.

В Украине на базе документов МАГАТЭ создана национальная нормативная база, устанавливающая нормы и требования при продлении эксплуатации АЭС. На этом слайде даны основные документы, которыми руководствуются станции и атомная энергетика в Украине.

В настоящий момент Запорожская атомная станция выполнила все процедурные действия по подготовке блока 1 к продлению эксплуатации, установленные нормативными документами.

Эксплуатирующая организация НАЭК «Энергоатом» и Запорожская атомная станция до завершения проектного срока службы 1-го блока подала в Госатомрегулирования заявление на внесение изменений в лицензию на эксплуатацию ядерной установки в части продления срока эксплуатации.

В соответствии с указанной действующей лицензией на эксплуатацию ядерной установки, проектный, я еще подчеркну проектно-консервативный срок службы энергоблока 1 Запорожской АЭС завершился 23 декабря 2015.

Далее, самый большой документ, которым мы руководствуемся в отрасли – это отчет по периодической переоценке безопасности энергоблока №1, в котором обоснована возможность безопасной эксплуатации энергоблока в сверхпроектный срок.

В отчете, также, представлен анализ безопасности энергоблока с учетом фундаментальных принципов и факторов безопасности согласно рекомендациям МАГАТЭ.

Отчет прошел государственную экспертизу ядерной и радиационной безопасности

Согласно выводам ОПББ уровень безопасности энергоблока №1 не ниже установленного в действующих нормах и правилах по ядерной и радиационной безопасности и соответствует международному уровню.

На следующем слайде – какие конкретно работы были выполнены. Реализованы следующие мероприятия:

- управление старением и оценка технического состояния элементов реакторной установки и блока в целом;
- квалификация оборудования;
- повышение безопасности, о чем я дальше остановлюсь.

Результаты выполнения этих мероприятий вошли в соответствующие разделы Отчета периодической переоценки безопасности, как исходные данные для оценки возможности дальнейшей безопасной эксплуатации блока.

По оценке технического состояния - квалификации. При разработке и реализации программы и плана лицензирования продления эксплуатации, особое внимание было уделено техническому состоянию элементов, систем, зданий и сооружений. Здесь будут показаны фрагменты основного оборудования, на котором именно были выполнены эти фундаментальные работы. Это касается тепло-механического оборудования, это касается оборудования КИПиА (автоматики) и электро-технического оборудования.

Итак, переходим к самым важным направлениям – это мероприятия по повышению безопасности.

Центральным направлением нашей деятельности именно является повышение безопасности энергоблока. Здесь каким образом была организована эта работа.

С целью доведения уровня безопасности энергоблоков до современного уровня постановлением Кабинета Министров Украины введена в действие «Комплексная (сводная) программа повышения уровня безопасности энергоблоков атомных электростанций» (КсППБ).

Кроме того по результатам анализа опыта полученного в результате аварии на АЭС «Фукусима» Постановлением Коллегии Госатомрегулирующего согласован «Национальный план дій за результатами «стрес-тестів», которым определены дополнительные «постфукусимские» мероприятия по повышению безопасности блоков АЭС Украины, в том числе и блока 1, как уже было сказано, является пилотным в серии реактора В-320.

Все, что требуется современной нормативной базой, выполнено, но работа по повышению безопасности продолжается, и Комплексная программа предусматривает работу на всех энергоблоках Украины до 2020 года.

Здесь даны сложные слайды, для того чтобы и коллеги и представители общественности увидели, что мы двигались по логически выстроенной цепочке.

На первом слайде отображена приведенная ранее информация по тепломеханическому оборудованию, основному оборудованию – это реактор, главный циркуляционный трубопровод, основное оборудование реакторной установки.

Далее, на другом слайде мы указали что комплексного повышения безопасности безусловно требовалась замена оборудования для информационно-управляющих систем и электротехнического оборудования, выработавшего свой срок или морально-устаревшего.

Итак, из 16-ти запланированных «Постфукусимских» мероприятий:

- 4 - выполнены полностью;

- 6 - будут завершены до окончания ремонта блока 1, в том числе и блока № 2;
- 6 – будут завершены в сроки, согласованные с регулирующим органом.

Выполненные и прошедшие государственную экспертизу расчеты показывают, что значения критериев безопасности, а это наши основные значения, для энергоблока №1 полностью удовлетворяют современным требованиям нормативной документации и рекомендациям МАГАТЭ.

И здесь вот прошу обратить внимание, сложно понять назначение этого оборудования. Я не буду зачитывать, какое именно оборудование, но мы с вами можем убедиться в том, что начиная от системы кондиционирования энергоблоков на новые, отечественные. Прошу обратить внимание, уважаемые коллеги, которые находятся здесь. Задача Компании, и я занимался, и буду продолжать заниматься как гражданин Украины, понимающий, что Украину надо развивать, все оборудование, указанное здесь – это оборудование отечественного производителя. Тяжелая была организация согласования, лицензирования, но это нам удалось. Здесь показаны основные мероприятия, весь комплекс оборудования, который является наиболее ответственным на блоке, он прошел модернизацию, замену и безусловно все, что требуется для безопасной работы энергоблока.

Хотелось бы остановиться на системе, наиболее важной для жителей 30-км зоны – это радиационный контроль окружающей среды. Одним из главных направлений деятельности при эксплуатации Запорожской АЭС – является обеспечение соблюдения законодательства в области защиты прав людей и окружающей среды от радиационного воздействия.

Нормы радиационной безопасности Украины, строго выполняются НАЭК «Энергоатом» в целом и Запорожской АЭС, в частности, на протяжении всего срока эксплуатации энергоблоков.

Хочу обратить внимание на блок - схему радиационного контроля окружающей среды, не буду подробно комментировать, хотелось бы отметить следующее: Создана и постоянно фиксирует система радиационного контроля окружающей среды, представляющая собой целый комплекс организационных и инженерно-технических мероприятий.

Радиационный мониторинг окружающей среды района расположения ЗАЭС проводится в двух направлениях, видим карту, на которой показана вся 30-километровая зона наблюдения расположения ЗАЭС:

-Периодический контроль осуществляется в 46 стационарных пунктах.

-Постоянный контроль осуществляется при помощи сети стационарных постов наблюдения системы «Кольцо», расположенных в 30-ти километровой зоне ЗАЭС. Информация с постов системы Кольцо в режиме реального времени предоставляется на официальном сайте ЗАЭС и житель региона, и житель Украины может выйти на сайт, и всегда получить информацию о состоянии радиационной обстановки.

В течение всего времени наблюдения мощность дозы гамма – излучения соответствует природному фону, соответственно влияние ЗАЭС на людей и окружающую среду отсутствует. На этом графике показано, что мы не выходим за рамки фона.

Годовая доза облучения населения от газо-аэрозольных выбросов в атмосферу значительно ниже установленных правилами и нормами пределов.

Весь этот материал входит в раздаточный материал, поэтому каждый может более подробно с ним ознакомиться. Если возникнут вопросы к специалистам, мы с удовольствием на них ответим. Все специалисты находятся здесь.

По содержанию Цезия -137 - объемная активность его в атмосферном воздухе не превышала нормативных величин согласно НРБУ-97 за весь период наблюдений.

Далее я хочу перейти к разделу обеспечения аварийной готовности. Сегодня это наиболее важный элемент, об этом уже говорил Юрий Александрович, в связи с сегодняшней сложностью и нестабильностью как в регионе, так и в стране в целом.

В соответствии с нормативными требованиями большое внимание уделяется противоаварийной работе, то есть совершенствованию умения управлять развитием и локализацией аварии, чего не хватало нашим японским коллегам на АЭС «Фукусима».

Обучение и тренировки. Раз в три года Запорожская атомная станция проводит совместно с ГП «НАЭК «Энергоатом» и другими заинтересованными министерствами и ведомствами противоаварийные тренировки. В остальное время (ежегодно) проводится общестанционные противоаварийные тренировки, в ходе которых отрабатываются взаимодействие станции, пожарных частей и ряда других ведомств.

Раз в полгода, согласно утвержденного графика, проводятся противоаварийные тренировки с персоналом аварийных групп, создана система, которая работает в строгом соответствии с документами, которые разработаны. Здесь у нас войсковая дисциплина и она показывает, что это правильное решение.

Внутренний кризисный центр. Мы обладаем оснащенным внутренним кризисным центром, который обеспечивает управляемость любой ситуацией. В частности на территории ЗАЭС оборудован внутренний кризисный центр. В городе Запорожье так называемый выносной, внешний, кризисный центр, находится на удалении и также оснащен всеми техническими средствами.

Центр технической поддержки обеспечивает поддержку персонала блочного щита управления и эксплуатационного персонала станции в случае возникновения аварии.

Создана сеть защитных сооружений. Они обеспечивают возможность нахождения персонала в случае аварийного заграждения на территории станции.

По техническому обеспечению реализации этих мероприятий. Для действий в условиях отсутствия охлаждающей воды (та беда, которая имело место на Фукусиме) имеются мобильные насосные установки для подпитки бассейна выдержки, где находится отработавшее ядерное топливо, парогенераторов, ответственных потребителей технической воды группы «А».

Для запитки собственных нужд энергоблоков, если есть электрики, они знают что это святое как на атомных станциях, так же и на тепловой станции, при полном обесточении промплощадки ЗАЭС имеется генераторный модуль, который обеспечит аварийную запитку.

Имеется программно-технический комплекс послеаварийного мониторинга реакторной установки и аппаратуры системы контроля уровня теплоносителя в реакторе. Это сложные системы, они разработаны и реализованы в Украине, и мы сегодня совершенствуем эти проекты.

Внедрена система по сохранению работоспособности и обеспечению сохранения информации в условиях проектных и запроектных аварий.

Обращение с радиоактивными отходами. Это многих волнует, в частности жителей 30-километровой зоны.

На станции большое внимание уделяется этому проекту. Существует также специальный проект, утвержденный постановлениями и распоряжениями Кабинета Министров Украины.

Здесь дана общая схема тех объектов, которые входят в систему, в комплексную систему обращения с радиоактивными отходами.

Ведется жесткий и системный учет радиоактивных отходов, на всех стадиях обращения с ними. Здесь дается диаграмма: мы не наращиваем объем радиоактивных отходов, мы уменьшаем и внедряем наиболее эффективные методы переработки радиоактивных отходов.

Также внедряется современное оборудование, которое обеспечит минимизацию отходов, о котором я уже сказал. На станции ведется сейчас строительство и мы

планируем соответствующим графиком, отставаний нет, соответствующего здания для хранения радиоактивных отходов.

«Общественные слушания по вопросу обоснования продления срока эксплуатации энергоблока №1». Я хотел здесь остановиться. ЗАЭС всегда открыта для общения по любым, интересующим граждан и общественные организации вопросам, в том числе и по вопросу продления срока службы энергоблоков. Мы хотели бы эту работу усилить. Нам с вами предстоит пройти всю процедуру в этом году со вторым блоком, в следующем с третьим, это проект длительного цикла, поэтому мы должны найти с вами общий язык, и всегда готовы будем работать в этом направлении.

Материалы, обосновывающие безопасность продления сроков эксплуатации энергоблока №1 размещены в свободном доступе на сайте ЗАЭС. Я призываю интересующихся специалистов, не специалистов посетить его. Информация на нем обновляется и всегда, в режиме реального времени, можно ознакомиться с этими материалами.

ЗАЭС провела общественные слушания по вопросу продления срока эксплуатации энергоблоков среди населения 11 административно-территориальных единиц зоны наблюдения.

С 19 августа по 28 октября 2015 года было проведено 3 встречи с общественностью в формате общественных слушаний. Вот в таком же формате, но выездные.

Общественные слушания были проведены в 4 населенных пунктах зоны наблюдения ЗАЭС.

Участники слушаний в целом поддержали деятельность «НАЭК «Энергоатом» по продлению срока эксплуатации блока №1 Запорожской АЭС, при условии соблюдения надлежащего уровня безопасности и сохранения социально-экономической компенсации риска от деятельности атомной станции для населения зоны наблюдения.

И оценка влияния на окружающую среду. Наиболее важный для вас фактор, который мы должны сегодня обсуждать.

В 2015 году был проведен анализ оценки влияния на окружающую среду при эксплуатации Запорожской АЭС, результаты отражены в соответствующем отчете, представленном общественности и государственным органам. В этом зале находятся разработчики, это Желтоводненский институт, специализированное государственное предприятие, которое специализируется многие годы на разработке подобных документов. Это независимый разработчик и никакого влияния станция на это не имеет.

Материалами анализа оценки влияния на окружающую среду подтверждено, что эксплуатация ЗАЭС ведется таким образом, что радиационное воздействие на население не превышает природного фона, что соответствует требованиям нормативных документов.

Деятельность станции полностью отвечает нормам, правилам и стандартам законодательства Украины.

Влияет ли Запорожская атомная станция на население? Мы уже об этом говорили. Демографическая ситуация в городе Энергодаре, характеризуется положительной динамикой рождаемости. Это свидетельствует, в том числе, и о доверии к безопасности ЗАЭС. Я думаю, что Запорожская станция должна стать активным флагманом по рождаемости в городе Энергодаре.

Всемирная организация здравоохранения не относит безопасно эксплуатируемые АЭС к факторам риска для здоровья человека.

Во всех раздаточных материалах есть конкретные цифры, я не буду останавливаться, а отмечу следующее: показатели заболеваемости не превышают общеукраинские и являются одними из лучших показателей по заболеваниям и другим факторам.

По социальным аспектам. Тариф на электроэнергию для населения, которое постоянно проживает в 30-и километровой зоне АЭС, устанавливается в размере 70 процентов действующего тарифа для соответствующих групп населения.

НАЭК «Энергоатом» платит сбор на социально-экономическую компенсацию риска населения, которое проживает на территории зоны наблюдения, в размере 1% объема реализации электроэнергии. В соответствии с планом распределения субвенций в 2016 году предусмотрено перечисление НАЭК «Энергоатом» в специализированный государственный фонд средств в размере 116 млн.грн.

Только за 6 месяцев 2016 года НАЭК «Энергоатом», исходя из фактического объема реализованной электроэнергии, было начислено и перечислено в государственный бюджет на социально-экономическую компенсацию риска населения для последующего распределения местным бюджетам почти 162 млн. грн.

В 2015 г. Запорожской АЭС было перечислено в государственный и местный бюджеты в качестве налогов почти 411 млн. грн.

В 2016 г. завершена экспертиза отчета по периодической переоценке безопасности блока 1 ЗАЭС и проведено его комплексное инспекционное обследование на предмет готовности к продлению эксплуатации энергоблока безусловно с выездом на площадку, проверкой выполнения всех работ и отчетных документов.

Материалами отчета о периодической переоценке безопасности ЗАЭС подтверждена готовность эксплуатирующей организации обеспечить во время дальнейшей эксплуатации энергоблока №1 защиту персонала, населения и окружающей природной среды в соответствии с требованиями норм, правил и стандартов по ядерной и радиационной безопасности.

Информации довольно много, я думаю, что у вас появятся или уже появились вопросы.

Благодарю за внимание! Я очень рад, что все мы находимся в этом зале и будем вместе работать и в дальнейшем. Спасибо!

Самойленко Ю.І. Я хочу подякувати Володимиру Максимовичу, він вклався в регламент и даже зекономив нам одну хвилину.

Вподальшому надається слово члену Українського ядерного товариства Володимиру Олександровичу Коровкіну, Підготуватися Володимиру Костянтиновичу Броннікову.

Коровкін В.О.

Спасибо. Добрый день, уважаемые участники общественных слушаний. Мы с вами познакомились детально с информацией, с исчерпывающей информацией о той громадной работе, которая проведена персоналом станции и Компанией для того, чтобы блок № 1 был готов к продлению проектного срока эксплуатации. В общем, напрашивается четкий совершенно вывод, что блок должен получить лицензию, я надеюсь, что он ее получит на следующий этап своей эксплуатации. Как человек, посвятивший всю свою сознательную жизнь атомной промышленности и энергетике с далекого 1952 года, многие находящиеся в этом зале еще и не родились в этом году, хотел бы высветлить из того, что сказал Владимир Максимович следующие аспекты: ну, прежде всего, это состояние металла реакторной установки, потому что все можно заменить, вы, наверное, эксплуатационники знаете, сколько раз меняли парогенераторы. Какая это большая громоздкая работа, но, тем не менее, с ней успешно справлялись. А здесь, если что-то получилось «негарзд» с реактором в части нейтронного охрупчивания, в части старения, тут уже нужно блок закрывать. Как показали исследования образцов-свидетелей, слава Богу, здесь – все нормально. Это радует. Должен вам сказать, что аналогичное исследование, проведенное на аппаратах советского производства, как за границей их довольно большое количество уже продлено, так и на территории СНГ,

показали, что металл совершенно спокойно может служить не менее 60 лет. Это такое уже четкое определение во всех исследовательских институтах, Средьмаш и прочее – 60 лет этот металл может выдерживать эксплуатационные нагрузки.

Следующий вопрос очень главный, приоритетный – реактор всегда должен надежно охлаждаться, в любых режимах – эксплуатационных, сверхнормативных. Это самое главное. За ним стоит и загрязнение территории, все беды. Вспомните Фукусиму. Что получилось. Вот, как раз, этот случай, когда мы не имели охлаждения аппарата, когда у нас системы безопасности оказались без энергоснабжения. Здесь очень приятно, что проведена очень большая работа в части дополнительных дизельных установок с независимым источником, которые не позволят здесь какие-либо неприятности иметь с охлаждением аппарата. Я должен сказать, что за свою жизнь я имел непредвиденные обстоятельства, но даже проектные схемы, которые в начале были сделаны успешно справились со всеми такими неприятностями, и мы не допустили ни разу, чтобы у нас какой-то был перегрев по зоне.

И следующий тоже очень немаловажный вопрос, всеобъемлющий – это квалификационный статус оборудования, зданий и всех сооружений энергоблока №1. Здесь показали, что и по сейсмике и по внештатным ситуациям все проверено, и кабельная продукция, и прочее - и все выдержит. Это тоже одно из главнейших направлений работы. И по-крупному, то, что делается сейчас, исполняется по замене систем управления защиты на самое современное, - это тоже положительно влияет на то, чтобы мы с вами одобрили, поддержали и просили ГКЯРУ дать лицензию.

Ну, и конечно, чтобы мы не говорили, одно из главных направлений – это, конечно, персонал. Вы знаете, что Запорожская атомная станция обладает одним из самых современных учебно-тренировочных центров. Кроме всего прочего, у нас достаточно квалифицированная подготовка в наших ВУЗах, то есть, молодежь идет подготовленная. Это вселяет уверенность, что у нас здесь неприятностей не будет. Потому что, по своему опыту знаю. Были ситуации самые сложные, даже не прописанные в инструкциях, когда четко, грамотно подготовленный персонал, понимающий физику процесса, выходил победителем в этих нештатных ситуациях.

Ну и, Владимир Максимович об этом не сказал, большое значение имеет социальная сфера, материальное обеспечение персонала. Это тоже залог успеха. Особенно социальная сфера. Не надо забывать, вот я выходец из системы Министерства среднего машиностроения, даже в те тяжелейшие послевоенные годы социальной сфере уделялось такое внимание, что эти закрытые города, которые в те голодные времена создавались, их и сейчас не стыдно показать на любом уровне. И это было залогом надежной и безопасной работы от первых аппаратов радиохимического производства, металлургийного, всех этих устройств, было обеспечено надежной работой.

Подводя итог, я совершенно четко могу сказать, что блок, - это мое мнение, как человека довольно близкого к атомной энергетике, он совершенно готов, для того чтобы был продлен срок его эксплуатации, зарабатывать деньги и чтобы осуществилась моя большая мечта, да и, наверно, вас всех, чтобы строились еще атомные блоки на Украине. К сожалению, этого сейчас нет, но, я думаю, что мы это положим. Потому что за нами дети, наши внуки, они воспитаны в этом духе. Чтобы они не бежали в Белоруссию, на другие станции дальнего зарубежья, в Россию. Чтобы мы видели здесь свое будущее.

Спасибо за внимание.

Самойленко Ю.І.

Дякую. До слова запрошується Володимир Костянтинівич Бронніков. І Вас прошу, Володимир Костянтинівич, Ви як ніхто знаєте станцію. Можливо трохи критики. Звичайно, ви як народний депутат, а колишніх депутатів не буває, все ж таки зачепить і Уряд, і фінансування, і тарифи. Все ж таки і Уряд повинен якось більше звертатись уваги на нашу енергетику. Будь ласка.

Бронников В.К.

Спасибо. Добрый день, уважаемые участники слушаний. Юрий Иванович, Вы меня толкали на критику Уряда, это, как бы, не особенно поощряется, но я предусмотрел и такие слова, думаю, будут сказаны.

Запорожская АЭС, думаю ни у кого из сидящих не вызовет сомнения, своей 30-ти летней деятельностью доказала, что она действительно является национальным и региональным достоянием, 25% электроэнергии вырабатывает в стране, базовое основное предприятие г. Энергодара. Атомщики добились отчисления 1 % товарной продукции в целевые бюджеты региона.

Все эти 30 лет коллектив станции работал над повышением безопасности, над доразвитием знаний и умений всех категорий персонала, над совершенствованием взаимодействия с жителями региона и населения Украины.

Информационное сообщение, сделанное в этом зале, показало напряженную работу станции, компании, результаты которой позволили более чем на порядок снизить риски возникновения событий, сопровождаемых выходом радиоактивности за защитные барьеры.

Коллектив Запорожской АЭС многократно на специальных учениях продемонстрировал, в том числе и международным организациям, свою способность управлять любыми авариями, обеспечивая сохранность и целостность защитных барьеров, не допуская выхода радиоактивности за пределы станции.

Любой не предвзятый специалист, думаю, подтвердит, что за все годы эксплуатации отсутствует заметное отрицательное влияние ЗАЭС на природу, а динамика развития защитных барьеров и умений персонала формирует уверенность, что и в претъ отрицательное влияние на природу будет отсутствовать. Повторять цифры отчета по безопасности и воздействию ЗАЭС на окружающую среду вряд ли имеет смысл, да и убедительнее профессионалов станции не скажешь, но есть темы, которые в докладе не прозвучали.

Необходимо усиливать взаимодействие коллектива станции, населения региона, общественных организаций атомного и экологических направлений. Все мы являемся жителями Украины, все мы хотим, чтобы среда обитания была комфортной, все мы хотим, чтобы Украина упрочила свое место в ряду высокоинтеллектуальных экономически развитых стран и наша молодежь не искала долю в чужих краях.

Остановлюсь на двух проблемах. Работники АЭС являются такими же жителями регионов, и они не меньше, а может и больше остальных, т.к. они несут персональную ответственность за безопасность, заинтересованы в комфортности наших регионов. Думаю, что необходимо объединить усилия, чтобы депутаты и власти всех общин региона выработали сходные позиции по развитию территории, максимально использовали возможности закона об атомной энергетике в части развития инфраструктуры, которая была бы комфортна для жителей и удобна для частного бизнеса. Практически во всех странах мира цена на электроэнергию носит региональный характер. Украина имеет большую территорию, а значит цены на энергию должны учитывать и затраты на ее транспортировку от производителя до потребителя. Наш регион должен иметь преференции по цене электроэнергии и для населения и для бизнеса. Преференции не за счет других регионов, а преференции за счет того, что в нашем регионе расположена и безопасно действует крупнейшая в Европе атомная станция. Значит затраты на транспортировку электроэнергии к нашим потребителям минимальны. Та уравниловка, которая сейчас действует в стране, не стимулирует к развитию энергобезопасности страны, к созданию энергоисточников на территории с тем, чтобы это выгодно для всей Украины, а прежде всего, людей живущих в непосредственной близости.

Другая проблема. Она связана с обеспечением заявленного МАГАТЭ принципа недопустимости создания проблем для будущих потомков. Блоки ЗАЭС когда-то вырабатывают свой ресурс, уровень их безопасности исчерпает возможность роста, а значит,

страна будет вынуждена прекратить их коммерческую эксплуатацию настанет период вывода блоков из эксплуатации, который, как известно, завершается вывозом всех накопленных и образовавшихся радиоактивных отходов в специальные государственные хранилища. Еще в 2004 году был принят закон о создании фонда снятия с эксплуатации. За средства этого фонда должны были создаваться и государственные хранилища радиоактивных отходов, и перемещение этих радиоактивных отходов в хранилища с промплощадок АЭС. Однако деньги, которые направляет в этот фонд компания, пропадают в бездонных карманах правительства. Это наши деньги, деньги которые должны обеспечить радиационную безопасность следующих поколений. Именно за эти средства наши потомки будут обеспечивать должное содержание наших территорий. Необходимо организовать сотрудничество местного самоуправления и атомщиков таким образом, чтобы эти деньги использовались только по целевому назначению. Без активной позиции громад, общественных организаций этот вопрос будут забалтываться правительствами, которые продолжают жить по принципу «день прожить, да ночь продержаться».

Запорожская АЭС является лучшей в Украине и одной из лучших в Европе по обращению с радиоактивными отходами. Продление эксплуатации ее блоков дает возможность стране подготовиться и к когда-то предстоящему выводу из эксплуатации. За период эксплуатации блоков нам надо и развить свои территории и досмотреть, чтобы страна создала государственную структуру хранения РАО.

Несколько слов представителям экологических организаций. УкрЯО поддержит любую конструктивную деятельность по сохранению и восстановлению природы Украины, по созданию безопасной и комфортной среды обитания для населения Украины. Давайте распространять требовательность экологичности атомных станций на всю жизнедеятельность в Украине - от частных подворий до каждого предпринимателя, завода, фабрики. Уверен, что ЗАЭС своей работой, интеллектуальными ресурсами своего персонала готова к такому сотрудничеству.

Украинское ядерное общество считает, что коллегия ГИЯРУ на основе представленного анализа возможности безопасной эксплуатации блоков ЗАЭС 1-2, проведя принципиальную проверку полноты и качества работ по модернизации оборудования систем этих блоков примет решение в интересах жителей нашего региона и жителей всей Украины, т.е. выдаст лицензию «НАЭК «Энергоатом» на продолжение эксплуатации энергоблока №1-2.

Еще один ну как бы интерес каждого региона. Мы должны добиться того и помочь ЗАЭС, чтобы она работала на полную мощность. Коэффициенты использования установленной мощности, которые достигнуты сейчас нашими атомными станциями давно пройденный этап в мире. Такие блоки уже работают с повышенной мощностью реактора. Если все будет так, как должна развиваться компания и государство это обеспечит, то регионы будут иметь дополнительные деньги в свои бюджеты на свое развитие и это наша с вами, как говорится там задача, наш личный интерес каждого жителя нашего региона.

У меня все спасибо!

Самойленко Ю.І.

Дякую Володимир Костянтинівич, ви перебрали 3 хвилини але наскільки була ваша доповідь цінна, що я з дозволу залу не перебивав. Зараз ми надаємо слово Молодіжній енергетичній спільноті – готується Іван Кокарев. А поки він готується, готується Іван, так, я скажу таку цікаву річ. З вашої станції дуже багато молодих людей, і підготовлених фахівців, пішли працювати в Іран, зараз ідуть в Білорусію та на інші станції, це кузня кадрів. Там вони отримують не секрет 3-4 тис доларів, а за них Росія отримує щомісяця 70 тисяч. То тут перефразувати слова Маяковського, як сказав

президент України Петро Порошенко: «Москаль, ти на наших фахівців зуби не скаль». Давайте думати, що робити.

Іван Кокарєв, Молодіжна енергетична спільнота

Всем добрый день! Уже не первый год атомная энергетика является основой энергогенерации в Украине. Продление сроков эксплуатации энергоблоков вопрос не только сегодняшнего снабжения электроэнергией, но и предпосылка к будущему обеспечению стабильности объединенной энергосистемы Украины и устойчивому развитию нашей страны. А так как этот вопрос напрямую связан с будущим, следовательно непосредственно касается и нас - молодежи, которая не должна игнорировать подобные процессы в нашей стране. Мы, представители совершенно разных направлений: будущие энергетики, инженеры, экономисты, социологи и пр. Участие в общественных слушаниях позволяет нам, молодым специалистам, уже сейчас максимально эффективно внедряться в масштабные процессы на благо нашей страны, перенимая и обретая опыт и знания, которые позволят уже в скором будущем и нам самим вносить лепту в будущее общее дело. Для нас важен успех и стабильное развитие нашего общего дома нашей страны Украины, а это не возможно без модернизации и внедрения прогрессивных технологий. Продление срока эксплуатации - это целый ряд мероприятий направленных на повышение безопасности эксплуатации реакторной установки, повышению уровня ее надежности. Внедрение инновационных передовых систем и технологий позволяет продолжать использовать мирный атом еще более эффективно, позволяя генерировать и поставлять потребителям, т.е. нам с вами тот же 1 млн. кВт экологически чистой электроэнергии. Данный опыт не нов, практику продления энергоблоков атомных электрических станций уже применили и продолжают успешно использовать не одно государство: Россия, США, Франция, Великобритания и Украина. Стоит отметить, что все работы проводятся на высочайшем уровне с привлечением международного сообщества, а именно непосредственно и контроль МАГАТЭ, и участие иностранных специалистов. Так же происходит еще и обмен опытом, что очень немаловажно для повышения квалификации отечественных специалистов. На Украине продлевали сроки реакторных установок типа ВВЭР. Это 1-2 блок ровенской станции ВВЭР-440, также 1-2 блок ЮУАЭС – блоки модели ВВЭР-1000. А теперь и 1 блок ЗАЭС продолжит исправно служить нашей стране. Продление срока является масштабным событием и без преувеличения очень важным. Это положительно влияет не только на отдельно взятый блок или станцию, но и на всю атомную отрасль и смежные ей. Параллельно ведется подготовка к продлению 1-го блока ХАЭС, 3-го блока РАЭС, что позволяет нам с уверенностью смотреть в будущее, в котором мы с полной уверенностью сможем продолжать использовать нашу атомную отрасль на благо нашего общего светлого будущего.

Спасибо за внимание! Мирный атом - тепло, энергия людям!

Самойленко Ю.І.

Дякую! Слово надається Василю Івановичу Білицькому Голові Дніпровського районного відділення громадянського руху и депутату.

Доброго дня всім! Василь Іванович Білицький – голова К-дніпровського районного відділення громадського руху «за права жителів населених пунктів зони розташування ЗАЕС».

Я зробив маленький аналіз тих матеріалів, які надавались громадськості і місцевій владі на ознайомлення перед слуханнями і занотував деякі питання, які мене зацікавили.

По-перше в матеріалах або в роботі Запорізької АЕС не врахована ймовірність проходження смерчу, яка в 6 раз вища за рекомендовану МАГАТЕ. Цього немає.

Запорізька АЕС збудована на довгоживучому розломі, де постійно йдуть тектонічні процеси, від чого свого часу дали крен перший та третій енергоблоки. Всі про це добре знають. Її звісно за дідівським методом пригрузили з протилежного боку і вони вирівнялись. Но що буде завтра – ніхто не знає.

В екологічному контролі, що виконується лабораторією ЗАЕС, не враховані гідробіологічні показники. І далі маленькі висновки.

Створивши для всього регіону, особливо для мешканців с. Водяне, своєрідну грязеву долину, площею більше чим ніж 1500 га (це ставок-охолоджувач, бризкальні канали та таке інше, градирня) постійно йде фільтрація радіоактивної суміші зі шламонакопичувачів і ставка-охолоджувача в підземні водоносні горизонти, з яких п'ють воду насамперед жителі сс. Водяне і Мічуріна.

Гинуть насадження заказника «Водянські кучугури» від облидіння крапельним віднесенням з бризкальних басейнів в зимовий період.

Далі, стосовно наших соціальних пільг. Я розумію, що поважне товариство не має стосунків до соціального захисту населення, тому що тут вирішуються технічні питання. Але як на мене їм ближче до печерських пагорбів, ніж наприклад нам з вами. Тому нам туди не дотягтись і скільки б ми туди не звертаємось на нас не звертають увагу. Може вони якимось чином передадуть наші побажання Уряду, Верховній раді, адміністрації президента та таке інше.

Мешканці населених пунктів зони спостереження не мають ніяких соціальних гарантій, хоча б часткової компенсації ризику проживання поряд з шістьма, як на мене, атомними бомбами, які досі Чорнобиль з Фукусімою ми всі знаємо, а також сховищем відпрацьованого ядерного палива. Той Закон який був свого часу ухвалений щодо компенсації ризиків населенню і послідуочі постанови уряду виписані таким чином, якщо хтось їх читав, що кошти можна закатати тільки в асфальт згідно їх рекомендаціям і при цьому ж половину вкрасти. Тобто ми не бачимо ніякої віддачі від цих коштів, абсолютно. Те що там вирішується в області, чи в районі. Тому що там так виписані закони і постанови уряду.

Водночас я скажу ближче за наше село, тому що воно най ближче до атомної станції. У нас відсутні пункти збору при евакуації, абсолютно нема. Евакуаційні дороги намальовані тільки на папері. Тобто не дай Боже чого-небудь, нам нікуди, просто нікуди їхати. Нам краще залитись тут, тому що все рівно десь на дорозі ми встанемо.

Навіть за вуличне освітлення ми платимо з власної кишені, знаходячись під шістьма блоками, поряд, розумієте.

Тому громадськість регіону проти продовження експлуатації першого енергоблоку і ті слухання, які проходили в 2015 році, я дещо поправлю Володимира Максимовича, засвідчили про те що і на них громадськість виказувала своє невдоволення продовженням терміну експлуатації ЗАЕС. Нікополь навіть петицію зробили направили в Київ в усі установи. Може вам просто про це не доповіли, але ж це було.

Як на мене, для жителів зони спостереження як найперше, ну хоча би відпускали б електроенергію по собівартості, або по тій ціні, по якій Енергоатом продає свою електроенергію в енергоринок. Тому що зараз з першого числа знов подорожчанне ми живемо під такими блоками і платимо майже як вся Україна 25 відсотків на 100 кВт це зовсім нічого це копійки, тому що 25 відсотків вираховується тільки на 100 кВт електроенергії. На все інше іде повна ціна.

В мене все, дуже дякую за увагу.

Самойленко Ю.І.

Дякую. Абсолютно слухні зауваження і ми будемо думати як разом підтримати такі пропозиції і як на них реагувати.

А зараз ми надаємо слово представнику Нікополя. Піддубний Сергій Олександрович, будь ласка.

Піддубний С.О.

Дуже дякую. Перейду с вашего разрешения на русский язык. Добрый день всем присутствующим. Пан головуючий. Преставлюсь. Депутат городского совета г.Никополя Поддубный Сергей Александрович. Большое спасибо, что пригласили на это мероприятие представителей правого берега Днепра. Здесь присутствуют также мои коллеги депутаты городского совета Донец Михаил Сергеевич и Сущенко Дмитрий Сергеевич. Как уже сказал председательствующий, наверное, как-то все гладко получается, идет все с хвалебными одами. В первую очередь хочу сказать, чтобы вы понимали, я с большим уважением отношусь к труду энергетиков. Это очень нелегкий, ответственный труд. Но как говорится: Богу – божье, а кесарю – кесарево.

Перейдем к тому, с чем мы к вам прибыли. У нас есть письмо, адресованное Голові державної інспекції ядерного регулювання України Божко Сергію Георгійовичу. Письмо підписано міським головою м.Никополя, підписано депутатськими комісіями Нікопольської міської ради і председателями общественных организаций экологических и не только г.Никополя. Перехожу к сути письма.

Вельмишановний Сергію Георгійовичу!

З нагоди 25-ї річниці Незалежності України Президент України Петро Порошенко нагородив Вас ювілейною медаллю за сумлінне та бездоганне служіння Українському народу. Вітаємо Вас та інших співробітників Держатомрегулювання з цією нагородою і просимо почути голос представників українського народу, що стосується організації і проведення громадських слухань, громадського обговорення питання про можливість продовження експлуатації ядерних установок - енергоблоків № 1 і № 2 Запорізької АЕС і висловити у заяві міської ради, міського голови, представників громадськості, що додається занепокоєння.

ЗАЯВА

У зв'язку з намірами Державної інспекції ядерного регулювання України (ДІЯРУ) провести 30.08.2016 у м. Енергодарі публічні громадські обговорення питання про можливість продовження експлуатації ядерних установок - енергоблоків № 1 і № 2 Запорізької АЕС наголошуємо: представники громадськості та виконавчої влади м.Нікополь наголошують, що проведення цих громадських обговорень лише у місті атомників Енергодарі та за масовою участю працівників АЕС, грубо порушує гарантовані Організацією Конвенцією права більшості жителів 30-ти км. зони спостереження станції на доступ до інформації і участь громадськості в процесі прийняття рішень, що стосуються довкілля.

Зважаючи на той факт, що понад 60% (більш ніж 200 тис. людей з 340,3 тис.) мешканців 30-ти км. зони спостереження ЗАЕС проживають на правому березі р.Дніпро навколо найбільшого поселення 30-ти км. зони м.Нікополя з населенням 115 тис. чоловік, а вартість проїзду до Енергодара через паромну переправу з Нікополя і назад коштує близько 200 грн., що заздалегідь унеможлиблює прибуття на обговорення з невисоким рівнем забезпеченості населення правобережної частини 30-ти км. зони спостереження ЗАЕС і обговорення не може вважатися легітимним.

Враховуючи зазначене, вимагаємо провести заплановане обговорення про можливість продовження експлуатації ядерних енергоблоків № 1 і № 2 Запорізької АЕС у найбільшому поселенні зони спостереження ЗАЕС м.Нікополі в терміни, передбачені для їх організації і таким чином забезпечити рівні права, наголошую – рівні права для всіх мешканців, які проживають у 30-км зоні спостереження.

До вирішення цього питання, ми будемо вважати громадське обговорення щодо продовження експлуатації ядерних енергоблоків № 1 і № 2 Запорізької АЕС сфальсифікованим голосом народу, що мешкає у зоні спостереження Запорізької АЕС в якій ми не могли в більшості своїй взяти участь.

Мне, к сожалению, было очень тяжело по-украински читать. Суть, думаю, понятна. К сожалению, большое количество людей, проживающих на правом берегу Днепра не смогли сюда приехать по обоснованной причине. Это слишком дорого. Мы не раз обращались к ГИЯРУ в письмах, в том числе... Удивление вижу на лицах.

Божко С.Г.

Я отримав листа сьогодні.

Піддубний С.О.

Хорошо. Тогда пойду дальше, говоря о неодноразовости. 23.10.2015 р. було прийнято рішення міської ради про схвалення резолюції громадських до продовження терміну експлуатації 1 і 2 енергоблоків. Это был 10 месяц 15 года. Была принята резолюция, которая была направлена, здесь написано куда и кому. За результатами громадських обговорень учасники громадських слухань звертаються до Президента України, Кабінету Міністрів України, міністра енергетики та вугільної промисловості України, Державної інспекції ядерного регулювання України и так далее и так далее. Это официальный документ, который был отправлен. Поэтому я могу сказать, что мы неоднократно наголошували цей факт. И наша позиция – одна, и она – непоколебима. Мы требуем проведения общественных слушаний на той территории, где проживает большинство жителей так называемой 30-километровой зоны наблюдения. Это понятно.

Следующий момент. Дали интересный документ «Висновок екологічного аудиту ВП ЗАЕС». Я так быстро просмотрел. Здесь написано: «За результатами екологічного аудиту виробниче підприємство ЗАЕС можуть бути зроблені такі загальні висновки: протягом 30-річного періоду експлуатації ВП ЗАЕС не виявлено помітного негативного впливу на стан навколишнього природного середовища регіону». Самое интересное, единственный вопрос: а сколько за этот 30-летний срок эксплуатации было проведено на государственном уровне, за государственные деньги медицинских исследований по факту воздействия атомной станции на окружающую среду, в частности на здоровье человека. Я скажу, насколько известно нам, такие исследования медицинского характера, к большому сожалению, не проводились. Это раз.

Следующее. Коллеги высказывали мнение, с которым мы полностью согласны. Мы, жители 30-километровой зоны наблюдения, ощущаем на себе все воздействие, негативное воздействие атомной станции. Мы хотим видеть на законодательном уровне компенсацию наших рисков. Вот показывали цифры и там было написано, в частности, Никополь получил 11 миллионов гривен компенсации, так называемой, рисков. В пересчете на количество жителей города это 91 грн. В 91 гривну оценивают риски, которые, возможно, имеются у жителей г.Никополя. В том числе, жителей Энергодара, немножко с другими цифрами, конечно. В 91 гривну! Я считаю и мы считаем, что эти компенсации смешотворно малы. Более того, вопиющий случай отключения, веерного отключения электроэнергии у жителей, в том числе, жителей 30-километровой зоны. Да, мы понимаем, страна находится в тяжелом положении, да, мы понимаем важность энергетической независимости Украины. Все это – ясно. Но мы здесь ощущаем каждый день, вы здесь ощущаете каждый день воздействие этого объекта, потенциально опасного. Мы все понимаем есть, так называемое, СХОЯТ, которое находится здесь, где только накапливается, никуда не денется. И как с ним будет, тоже не понятно. Поэтому мы считаем, что, в том числе, и компенсация по электроэнергии, как минимум, должна быть выражена на законодательном уровне. Передо мной говорили, какие это будут цифры – это второй вопрос...

Самойленко Ю.І.

Сергій Александрович. Три регламенті. Я дам Вам закінчить, але щоб Ви знали. Я би дав Вам слово і як би тут був Бабінін...

Піддубний С.О.

Я поняв.

Самойленко Ю.І.

Ми дам Вам закінчити.

Піддубний. Я буду заканчивать. Суть, риторика моего выступления понятна. Мы, к сожалению большому, не поддерживаем и просим все - таки Голову ГИЯРУ назначить и провести общественные слушания в г.Никополе.

Спасибо.

Самойленко Ю.І.

Дякую за виступ. І враховуючи такий резонансний виступ, я вимушений, не вимушений, а я зобов'язаний надати слово для відповіді Голові Державної інспекції ядерного регулювання Сергію Георгійовичу Божко. Перш ніж він буде говорити, будь ласка, більше соціальних питань. Сандул знає як і до кого йти, і я із прапором зеленого кольору буду стоять під Кабінетом Міністрів. 95 відсотків того, що Ви сказали, це рішення Кабінету Міністрів. На жаль, я не можу від них цього вимагати, від тих, хто сидить за столом, але з вами я буду вимагати під Кабінетом Міністрів. Приїздіть з Бабініним, Сандулом, ви – депутати, ми станемо попереду і будемо про це говорити. Тому що це рішення Верховної Ради, і це рішення – Кабінету Міністрів, Укренерго. Як би ми могли від них це вимагати, я б вас підтримував із задоволенням.

Будь ласка, прошу відповідати.

Божко С.Г.

Дякую дуже, Юрій Івановичу. Шановний Сергій Александрович, як українець з правобережної України – українцю з правобережної України. Перейду на російську мову.

Я хотел бы зачитать письмо теперь украинською мовою. «Шановний Николаю Степановичу», це Голова райдержадміністрації Матюк. Прошу вибачення, бо я хвилююсь після вашого виступу.

«З метою залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть впливати на стан довкілля, надання можливості вільного доступу до інформації про діяльність органів виконавчої влади Державна інспекція ядерного регулювання України з 8 серпня по 7 вересня 2016 р. проводить публічні громадські обговорювання питання можливості продовження експлуатації ядерної установки енергоблоку 1 Запорізької АЕС. В рамках публічного обговорювання ДІЯРУ за участю замовника проекту рішення ДП НАЕК «Енергоатом» проводимо громадські слухання, як частина обговорювання, які відбудуться 30 серпня 2016 р. о 13.00 за адресою в Енергодарі в цьому приміщенні. Громадські слухання пройдуть під голуванням вповноваженого представника Держатомрегулювання України. ДП НАЕК «Енергоатом» за власний рахунок забезпечить доставку зацікавленої громадськості зони спостереження Запорізької АЕС із населених пунктів в місце проведення слухань та у зворотньому напрямку. Запрошуємо вас, зацікавлену громадськість Нікопольського району прийняти участь в громадських слуханнях. Будемо вдячні за попереднє інформування про участь в громадських слуханнях та кількість учасників. Телефони для довідок, контактні особи...» і таке інше.

Цей лист, який надіслав тимчасово виконуючий обов'язки генерального директора Запорізької АЕС ще 8 серпня 2016 р.

Ми дійсно отримали, я сьогодні отримав Вашого листа, чесно. Сьогодні 30 – 22 дні пройшло. Я не знаю, це правильно, чи ні. Як людина, я відчуваю, що це – не дуже правильно. На мій погляд, якщо дійсно громадськість зацікавлена в цьому, то потрібно

було б привезти людей сюди. Я розумію, що Запорізька станція неодноразово, задавав ці питання чому, тому що до мене дійсно зверталися з усною пропозицією провести ці слухання в Нікополі. Я вже казав, чому ми прийшли до такого рішення, що ми проводимо в Енергодарі. Тому що були розіслані такі листи в 19 населених пунктів, які знаходяться в зоні спостереження ЗАЕС. Тому, на мій погляд, звинувачення в тому, що ми проводимо ці громадські слухання саме тут – безпідставні. Більш того, я ще раз наголошую, що жодної статті законодавства України, жодної статті Оргуської конвенції ми не порушуємо. Більш того, я хочу сказати, чесно кажучи, в мене є ще такий важель. Ми бюджетна організація і якщо б ми отримали листа, що, хлопці, 19 населених пунктів ми привозимо в Нікополь, забезпечимо зал на 220 людей, може було б інше рішення. В той період, коли ми готувались до проведення громадських слухань, ми були в такому стані, в якому є. Я ще раз скажу, бюджетне фінансування нашої інспекції не дозволяє, на жаль, проводити громадські слухання там, де ми хочемо і там, де вирішимо. Зрозумійте це.

Далі. Що стосується резолюції громадських слухань з продовження терміну експлуатації енергоблоків. По кожному вашому питанні, по кожному пункту вашої резолюції надана розвинута відповідь. Я прошу все ж таки протокольних наших колег. Чому цього немає в роздаточних матеріалах, я в себе теж не знайшов.

Шимчев.

У Вас на столе лежить.

Божко.

Я так розумію, що, якщо воно було б в роздаточних матеріалах, цього питання там не було. Якщо ми вкажемо, що ми будемо ці питання розглядати при прийнятті рішення, як ви написали в своєму зверненні до мене, то тут я можу розвести руками і сказати: «Вибачайте. Можливо така технічна помилка сталася. Тому що всі відповіді на ці питання вони підготовлені».

Ще одне. Я солідарен з вами, що атомна енергетика – це не найкращий, я теж так думаю, спосіб отримання генерації сьогодні, але я хотів би звернутися до всіх, шановні колеги, шановні опоненти, якщо людина стоїть на позиції, що це дуже погано і треба закрити, то у Державній інспекції ядерного регулювання зовсім інші функції. Ми стоїмо на позиції забезпечення безпеки використання ядерних технологій. Якщо реально підходити з такими підходами, як у вас, то нам треба закривати рентгенкабінети, бо там ще ой-ой. Закривати всі ДМСК, підприємства з радіоактивними відходами побутовими, індустріальними. Таких було 8, зараз 7, один в Донецьку. Там теж ситуація дуже погана. Ви кажете про Запорізьку станцію, а у нас дійсно проблема з хімічним Придніпровським заводом, де дійсно радіаційна обстановка дуже погана.

До чого я веду. Цілком розуміючи, що є люди, які не сприймають атомну енергетику, апріорі, - це погано. А це не вирішить нічого. Тому що, по-перше, у нас вона використовується і нам нужно забезпечити безпеку. Вам і нам, і населенню, всім; по-друге, у нас, на жаль, дуже багато приділяється уваги ти речам, які не мають такого потенційного чи більш серйозного радіаційного впливу, як наприклад, я казав, Придніпровський хімічний завод, а, на жаль, чомусь всі фокусуються на атомних станціях. Я б вас запросив, ви мені допоможіть. Точно также ми зверталися і в Кабмін, і в Міністерство енергетики та вугільної промисливості, яке веде цю проблематику: «Давайте щось робити. Так же не можна». Фінансування. Вибивали б гроші з Єврокомісії. На жаль, все так і стоїть. А там потенційний вплив ще більший, ніж від Запорізької станції. Я прошу вибачення, може я трохи емоційно, тому що в останній час нам всі розповідають, що в нас так все погано, що тебе все закривати. Я про Російську Федерацію, яка 28 грудня 2014 р., ви пам'ятаєте: Вибухнув третій енергоблок Запорізької станції, пам'ятаєте, було порушення в роботі третього енергоблоку, пов'язане з системою регулювання, системою регулювання турбоагрегату. Значить, тоді МІД, міністерство

закордонних справ російської федерації виступило з тим, що у нас на Запорізькій, у вас, sorry, у нас в Україні, у вас, як хазяїв цієї установки, вибухнуло паливо компанії Westinghouse на енергоблоці №3 Запорізької станції. Я, я чому це... Потім заява ще одна міністерства закордонних... потім лист пана Чуркіна на пана Гі Муна, стосовно того, що у нас просто всі блоки, просто чи вибухнули, чи вже готові, що це Чорнобиль 2, 3, 4, потім, ви знаєте, от такі от як-то кажуть подмётные листи в МАГАТЕ, де дуже багато росіян працює, які, просто от підходиш до принтера, там принтери винесені до коридору, і там отакі от пачки на англійській і на російській мові, розумієте. Тому я просто перепрошую, тому що ну набридло вже, вже набридло казати на біле - чорне, а на чорне - біле. Так не можна. Що стосується все ж таки ваших питань, вони слухні з точки зору вас, вони прийнятні для мене теж, і обов'язково, перше, я прошу все ж таки, щоб всі роздаточні матеріали були, щоб ці відповіді були в роздаточних матеріалах, і друге, ми обов'язково це включимо в протокол громадських слухань. Дякую!

Шимчев С.О.:

Разрешите справочно: на все вопросы, поставленные в резолюции общественных слушаний в городе Никополе, за подписью заместителя министра энергетики, на все вопросы ответы были даны и отосланы официально. Еще в прошлом году.

Самойленко Ю.І.:

Дякую, але не дивляч... Для вас все можна. Будь ласка, щоб ми, ми... це, це серйозне обговорення, будь ласка.

Піддубний С.О.

Я хотел бы все-таки, я громко достаточно буду говорить, я хотел бы услышать от вас, вы как считаете, Сергей Георгиевич, когда будет принят документ, на законодательном уровне, который закрепит так называемую 30-километровую зону наблюдения? Когда будет принят этот документ, который в принципе уже давно должен был быть принят, да?

Божко С.Г.:

Значить «Вимоги щодо визначення розмірів і меж зони спостереження атомної електричної станції» НП306.2.173 був прийнятий в 2011 році. І в відповідності до цього документу Запорізька станція виконала оцінку можливої зони спостереження також і для запроектованих аварій. Не проектних, а запроектованих. І на сьогоднішній день в матеріалах зведеного звіту з періодичної переоцінки безпеки, значить, максимальний розмір зони спостереження за розрахунками складає 24 кілометри, який вписується в 30-кілометрову зону.

Самойленко Ю.І.:

Дякую.

Божко С.Г.:

І от да Віктор Якович підказує, що зону ніхто не зменшує. Вона так і буде...

Самойленко Ю.І.:

Такие разговоры уже идут...

Божко С.Г.:

Ні, ні, ні, шановні колеги, я, я дуже прошу, якщо проводиться громадське обговорення і громадські слухання в місті Нікополь, я дуже прошу, чому такі питання виникають... ну все ж, у вас же все є...

Самойленко Ю.І.:

Дякую. Ми, ми, давайте ми зробимо так, пропозиція до вас: в Громадську раду при Держатомрегулювання делегуйте свого представника, я обіцяю, як член громадської ради лобіювати вас, тому що туди прийшли, от я вам зразу скажу, туди прийшли і сказали, ми «Правий сектор», ми хочемо слухати – будь ласка, ми там, така-то партія – будь ласка, ми ядерне товариство і там присутні всі. І щоб ви там були, тоді стане зрозуміло, чому я поряд з головою Державної інспекції ядерного регулювання, тому що саме ця інспекція завдяки фахівцям станцій довела рівень безпеки станцій до одного з кращих в Європі. Я повинен це констатувати. Чому так? Коли я починав цю роботу, зведення приходили, один, два, три, п'ять, до сімнадцяти порушень в рік. Зараз ми скажіть скільки, скільки таких порушень?

Божко С.Г.:

У нас, в чотирнадцятому було 10, це найменше за останні 50 років.

Самойленко Ю.І.:

В компанії, да, да.

Божко С.Г.:

Так, а в принципі, в п'ятнадцятому - 15, на сьогодні - 7, і ще одне зависло, це сьогодні у нас була епопея з Хмельницьким, там трошки ще не з'ясувалося. А! Ну це цікаво, річ у тому, що всі порушення, вони відносяться до рівня «0» у відповідності до шкали INES, то єсть вони не входять в...

Самойленко Ю.І.:

Дякую, дякую! Отже ви зрозуміли, чому іде така розмова. А тепер моя, моя пропозиція залишається до вас в силі. Давайте попрацюємо разом, тому що це питання все-таки уряду, а не президії, яка за цим столом. І ще одне, я вам скажу, віялові відключення, саме в цій зоні, от скажіть, ви як мешканець, з ким ви заключили договір на електропостачання? О! Це провокація отого ДТЕК. Він те ж саме робить мені в Києві. Я уже Ахметову розказав все, і ще й ви розкажіть. Не можна, це провокація, елементарна провокація, хай краще він в Києві відключає, ніж в вас. Дякую! Вибачте, що я трошки емоційно, емоційно так вихожу...

Недашковський Ю.О.:

Я просто хотів би, шановні колеги, доповнити, що, насправді, за цим столом, сидять, принаймні дві людини, які мали дуже пряму причетність до прийняття того закону, який на сьогодні діє і можливо механізми його не дуже досконалі, про компенсацію, соціально-економічну компенсацію ризиків, це от Бронніков Володимир Костянтинович, він якраз був автором цього закону. Я, коли був заступником міністра, я імплементавав цей закон, вже в подальші дії, і можу далі сказати, що на сьогодні є тільки одна людина, яка працює зараз в Енергоатомі, це мій радник, Запайщиков Костянтин Володимирович, який зараз єдиний чомусь, без вашої, не відчуваючи вашої підтримки, дайте йому цю підтримку, лобіює збільшення цього 1% до 2%. Написав відповідний законопроект, проштовхує через Верховну Раду, спільно, до речі з вашим депутатом, від цього регіону, паном Бандуровим, це теж один із авторів цього законопроекту. Енергоатом по своїй ініціативі такі засоби намагається якимось чином ці заходи реалізувати. Але він потребує певної підтримки, не тільки у вигляді там скарг, листів, значить там які ідуть вверх, потім спускаються до нас, ми відписуємось, ви отримуєте ці відповіді, як зараз з'ясується, ви їх навіть не читали ті відповіді, шановні колеги, допоможіть, Енергоатом зі своєю ініціативою виходить, щоби підняти цей

відсоток, а то що Енергоатом перераховує ці кошти до копійки, а не завжди вони доходять, по-перше, наприклад, в 14 році взагалі Енергоатом перерахував 100%, а до громад вони взагалі не дійшли, друге, то що ви кажете, що вони, перепошую, це не ви казали, а попередній виступаючий, що вони закатуються в асфальт, можливо так, але це ж уже тоді місцевий депутатський корпус повинен розбиратися, куди вони закатуються, ці кошти. Дякую!

Самойленко Ю.І.:

І на кінець у нас пішла справжня нормальна розмова, з депутатським корпусом, які захищають інтереси дійсно своєї громади, будь ласка, Іван Євгенович Морщавка, я, також депутат п'ятого скликання і колишній міський голова.

Морщавка І.Є.:

Морщавка Іван Євгенович, депутат п'яти скликань, колишній міський голова Енергодару. По-перше, я хочу сказати нашому, як-то кажуть, учаснику слухань з Нікополя, таке, що просто не змогли відповісти, ця шановна президія. Пане, ви хочете, щоб ми перейшли на теплову енергетику? Тоді будете платити в три рази більше, ви розумієте, що ви домагається? Закрити блок?! Так ви будете, якщо перейдете на ДТЕК в три рази більше. І ми це доведемо до відому виборців Нікополя. І вилікуємо вас від радіофобії. Тепер далі, шановні, що потрібно продовжувати термін експлуатації - я думаю що ні в кого сумніву немає. Ми повинні продовжити цей термін експлуатації, але ж справа в тому, я, коли був міським головою, досліджував захворюваності, діагнози, в мене смертність з діагнозом була виписана за 10 років і я вам поясню, у нас смертність від онкозахворювань 25%, але це викликано не радіацією. Головна причина це это длинноволновые колебания, издаваемые механизмами, которые работают на ТЭСе и на атомной станции. Це я не сам, як-то кажуть, дійшов до цього розуму, але на підставі висновків фахівців. Тому ніщо нікопольчанам не загрожує. Ці коливання дістають тільки енергодарців і ви знаєте, що багато працівників атомної станції отримали інсульти, інфаркти прямо на роботі. Так же само і на ТЕСі. Просто треба, щоб медики слідували за цим. Але я перейду до більш конкретних розумінь ситуації. Хочу звернутися до Недашковського Юрія Олександровича. Шановний Юрію Олександровичу, буде продовження терміну, хто буде відповідальний за це, за терміни, за якість, за те, щоб не вкрали гроші? Хто відповідальний, буде відповідати? Будь ласка.

Недашковський Ю.О.:

Президент ДП «НАЕК «Енергоатом».

Морщавка І.Є.:

До сих пір... Ну добре, я не буду це, я просто думаю, що я виразу думку залу, не треба гратись з тим тимчасово виконуючим, єсть Пишний, він же працював директором, но його дискваліфікували по з невідомих причин. Тому я думаю, що ми зараз порадимо Юрію Олександровичу затвердити Володимира Максимовича на посаді генерального директора і хай він відповідає не тільки перед Мартиненком, і Юрієм Олександровичем, а я думаю, що він повинен буде відповідати і перед міською громадою за, як повноважний представник НАЕКу Енергоатом і атомної станції. Підніміть руку, хто підтримує, ну. За? За! Юрію Олександрович, от я думаю, що я, як представник Енергодарської міської ради, от доручення в мене, я показував, так? Я думаю, що ви врахуєте цю думку і приймете виважене рішення. Інші, ми ж володіємо інформацією, інші ваші кандидатури, пробачте, не проходять, тому що за ними, ой скільки гріхів! І, ту людину, я не буду зараз говорити, щоб не, збурення не було у Юрія Олександровича, помічники у вас погані, які не розказують за подвиги тих людей, яких ви збираєтеся призначити на посаду генерального директора. Тому подумайте над цим. Це одне.

Самойленко Ю.І.:

Дякую! Прошу притримуватися теми.

Морщавка І.Є.:

Тема така, ця тема стосується нас в першу чергу, жителів міста Енергодар. Тепер далі. Незважаючи на завірення, що нас люблять і так далі... Але ця любов якась дивна. Посадові особи Запорізької АЕС разом з аферистами фактично вкрали 40 мільйонів з ПКВ нашого міста, потім накрутили на це пені і зараз ми винні 86 мільйонів, майно міської громади арештовано не на 86 мільйонів, тому що аферисти купляли всіх поліцаїв, прокурорів, виконавчу службу і суди. І майна арештовано на півтора мільярди. Я прошу вас, Юрію Олександровичу, скласти комісію по розслідуванню діяльності аферистів, назву прізвище Лохматов з вашої сторони, Сорока з ПКСу.

Самойленко Ю.І.:

Шановні, шановні, давайте зробимо... Я прошу, давайте зробимо прес-конференцію, окремо, якщо я зараз дозволю вам вирішувати кадрові питання, тоді коли вирішується питання безпеки...

Морщавка І.Є.:

Це стосується, це стосується саме реконструкції і хто буде відповідальний невідомо. Т.в.о. ніякої відповідальності не несуть. А що, я прийшов і пішов, через місяць, чи через два. Ви це знаєте.

Самойленко Ю.І.:

Прошу притримуватися теми давайте і регламенту. Три хвилини, ви вже говорите п'ять. Хвилина за вами.

Морщавка І.Є.:

Так. Значить. Не п'ять, а три. Тепер далі, мене цікавить, цікавить таке питання, яке стосується саме продовження терміну. Я прошу, шановний Юрію Олександровичу, щоб нашій громадськості були відомі фірми, які будуть приймати участь в продовженні терміну експлуатації блока №1. Я вам наведу приклад, хто приймав участь в безпеці, забезпеченні безпеки атомної станції, може вам це невідомо. Чи ваші, як-то кажуть, помічники вам не доповідали, отака фірма «Фаворит+». Фірма, в якій одна квартира в Києві, на вулиці Десятинній, заключила договір на 230 мільйонів, а у неї ні робітників нема, ні яких потужностей. Якщо так буде проводиться продовження терміну атомної станції, то я думаю, що це буде не на 10-20 років, а на кілька місяців. Тому, я хотів би, щоб громадськість і наше місто знало, з якими аферистами ваші Лохматови складають ці договори. Наведу ще одну фірму, Северодонецький «Імпульс». Та сама історія. Ну от, хочу показати, один із паперів, які в мене є, от фірма, на 200 мільйонів доларів з Лондона, це на гаєчки, болтики, для генераторів, для дизель-генераторів. Одна гайка тут, наприклад, коштує 270 доларів, гайка, яку може виточити в сільській майстерні будь-який токарь. Ви сказали 300 мільйонів на продовження терміну, а кошторис єсть? Які фірми будуть виконувати, за якою вартістю, я думаю, що на слідує слухання ви без води приготуєте конкретні цифри, хто буде виконувачем, які складені договори, а не так, оце 300 мільйонів, ми їх освоїмо. Тим більше, що я знаю, що частина коштів уже освоєна, а чи входять вони в ті 300 мільйонів, чи ні, нікому невідомо.

Самойленко Ю.І.:

Дякую, оце буде правильно.

Морщавка І.Є.:

Я дякую за увагу і хочу закінчити чим? Я хочу сказати таке, що потрібно провести ще одні слухання, вилікувати наших земляків з Нікополя, до речі я теж з тої сторони, ви мої земляки, там у мене всі родичі. Тому, я вважаю, що вилікувавши від радіофобії, і надавши, деяких людей, і надавши достовірну, більш конкретну інформацію, ми згодимся з продовженням терміну служби блоків, ну попрохав виконати ще постанову 282 Кабінету міністрів, яка до цих пір не виконана. Прошу звернути на це увагу. Дякую всім за увагу, прошу пробачення, що я затягнув, дякую!

Самойленко Ю.І.:

Шановні учасники слухань, поступила... ми уже підходимо до закінчення наших слухань. Є ще у нас одне прохання на виступ, я думаю ми надамо, тим більше такій поважній людині, як помічник народного депутата Бандурова, Анатолій Трохимович Скалецький, будь ласка. Я надіюсь, ви розкажете нам, як ми разом попрацюємо, щоб допомогти Нікополю.

Скалецький А.Т.:

Я кратко буду, да. Ну, Иван Евгеньевич, конечно, такой взбудораженный, у него сегодня 70-летие. Поэтому такой. Да, ну дайте немножко по... да, значит, свои вопросы я подал в электронном виде, я на них ответы получил, у меня сегодня, я вижу представителей очень много, есть представители с департамента атомной энергетики, с министерства здесь. Нету? Есть, да? Вот, я очень благодарен, Владимир Максимович, я очень рад вас видеть, Юрию Александровичу тоже просьба, сохранить нам нашего генерального директора, вот, вопрос, вот здесь вопросов много было по социально-экономическому развитию города, населения. Атомная станция как работала, блоки будут пускаться, продлевать ресурсы будут, у нас очень хорошие специалисты, основной у нас - человеческий фактор. Это кадровая политика. А в чем он заключается, это в заработной плате. На данный момент отраслевое соглашение у нас не выполняется по повышению заработной платы. Да, Николай Федорович? Не повышается, да. По закону зоны наблюдения, Владимир Константинович, как говорится, начинал, хорошее дело, мне даже есть законопроекты за его подписью и Пеклушенко, царство ему небесное, вместе разрабатывали, когда был депутатом Верховного Совета, мы продолжили, когда я был депутатом городского совета. И этот Закон заработал с 10-го года. Мы 4 года получали в город субвенцию, до 40 млн мы получили. Это касается Никополя и Днепропетровской области, и Херсонской. По продаже электроэнергии одного процента – идет 30% в областной бюджет, 55 – в районный, чтоб знали депутаты городского совета, 15% – для городов-спутников.

Но почему-то город Энергодар был обижен, имея на своей площадке СХОЯТ, ничего не получая, никакой экономии – экономия идет 450 млн по СХОЯТ при атомной станции Красноярск-26 – но скоро мы наверняка будем получать и отработанное ядерное топливо из других атомных станций. Потому что наша Чернобыльская АЭС в таком плане, что зона отчуждения объект «Укрытие» у нас не работает, финансирование Чернобыльской нету для захоронения. И я не знаю, почему в этом вопросе не решается в дальнейшем, но я просто хочу обратиться к руководству НАЭКа. Юрий Александрович, всё-таки работа очень хорошая проводится в этом плане, но вопросов много ставилось, почему жители зоны наблюдения никаких льгот не имеют?

А у меня вот такое предложение, я думаю, со мной все согласятся. На базе НАЭКа создать министерство атомной энергетики, вернуть статус юридического лица атомным станциям, выдать лицензию на продажу атомной электроэнергии для зоны наблюдения. Чтоб мы, как говорится, покупали электроэнергию, которую продаем, не через облэнерго и РЭСы, а непосредственно. Для этого мы можем создать в городе городскую сеть на базе

ПЭС которая или где-то отдельно. Тем более, сейчас электросети атомная станция потихоньку передает в город.

Здесь представители города есть? А я вижу, да, да, вижу. Вот. Поэтому вопрос, этот вопрос, ну, я считаю, что всё нормально идет, но, опять же, наш жилищный вопрос не решается, да? Вот. Мы молодежь принимаем, всё это дело.

Предложение такое 50 на 50. 50 – городская власть выделяет на строительство жилья, 50 процентов – НАЭК. Ну то, что Постанову Кабмина не выполняются это понятно. Зона наблюдения у нас тоже почему – вот в 14-ом году Вы сказали, Юрий Александрович, с кем я могу работать, Вы сказали представитель есть, да? Вот мы обменяемся телефонами. И я постоянно по этому вопросу поднимаю и в местной власти. Но местная власть она, тот созыв был, им наплевать было на это дело. В 14-ом году да, Яценюк не подписал Постанову Кабмина. Город Энергодар потерял 12,5 млн...

Самойленко Ю.І.:

Дякую, регламент...

Скалецький А.Т.:

...Никополь – 18 млн, я заканчиваю, всё.

Самойленко Ю.І.:

...іще хвилинка в вас, хвилинка в вас...

Скалецький А.Т.:

...Да, я заканчиваю, всё. Поэтому вот мы сидим здесь представители – всё-таки давайте, давайте привлечь много больше общественности к этому делу, да? Нужна вам помощь общественности? Потому что вы администрация, да? Вы как-то все-таки имеет сверху всё это. Мы – общественные организации – мы будем всячески вас поддерживать!

Владимир Максимович, а я ожидаю Вас здесь, генеральным директором, у меня много вопросов потом к Вам! Спасибо!

Самойленко Ю.І.:

Дякую, я... я все-таки хотів би почути від помічника, що ми разом попрацюємо. Вот у мене був мій колега, Фордичко Орест Іванович, він гірські райони представляв. Ми з ним рік попрацювали і межу гірських районів – а там відповідні дотації – перенесли на 200 метрів. Раз на низ! І скільки людей стало додатково отримувати допомогу. Вот давайте ми так і попрацюємо з вашим депутатом... *(реплика из зала)* Тоді, тоді, щоб ви знали, я приведу з Нікополя хлопців у Верховну Раду, ми його там поймаємо, а ви передайте. ... *(реплика из зала)* Я їх обов'язково туди заведу і ми там його поймаємо. Дякую!

І, шановні друзі, ми, накінець, підходимо до... А іще є одне в нас – відповіді на запитання... я прошу – хто хотів би з президії висловитися, дати відповіді на запитання, взяти слово і це зробити. Будь ласка. Виконуючий обов'язки головного інженера. Прошу.

Дудар О.Г.

Да. Тут вопрос от депутата Каменско-Днепровского городского совета Чернавского Николая Николаевича. Я его прочитаю. У нас это касается вопросов аварийной готовности и реагирования... у нас есть в зале начальник этого управления Василий Михайлович Турбаевский. Я попрошу его ответить. Я думаю, что это вопрос, который, ну, Вам несложно будет...

«В комплекс мер по обеспечению безопасности населения 30-км зоны входит, в том числе, и оповещение населения о внештатных ситуациях и случаях эвакуации в городе Энергодар. А город Энергодар обеспечен телевидением и громкоговорителями.

Каменка-Днепровская и район не имеет ни громкоговорителей, ни ревунов и телевидения Запорожского тоже не имеет. В наличии только проводное вещание, в количестве 1200 штук на 40 тысяч населения района и те находятся в руках «Укртелекома». Есть ли в планах возобновление системы оповещения, в том числе проводного вещания? Если нет, просьба включить в планы работ».

Да. Спасибо. Представляюсь. **Турбаевский Василий Михайлович** – помощник гендиректора – начальник управления по вопросам противоаварийной готовности и реагирования. Ну, я немножко, одну, буквально, фразу скажу по поводу аварийной готовности. Наша аварийная готовность находится на высоком уровне. На достаточном уровне. Это не мои слова, это составлены акты наших комиссий ежегодных НАЭК «Энергоатом», комиссий ГИЯРУ, МАГАТЭ комиссий. Инспекторов МАГАТЭ, инспекторов ВАО. Поэтому я имею полное право заявить, что наша противоаварийная готовность находится на достаточном уровне.

То, что касается оповещения. Система оповещения входит в интегрированную систему оповещения государства нашего Украина. Информация идет снизу вверх и команде сверху вниз. По поводу оповещения персонала атомной станции и города Энергодар выполнено следующим образом... Я немножко отвлекусь да вот 30-км зоны, расскажу всё подробно. Значит, есть система...

Самойленко Ю.І.:

Я прошу... у вас регламент 3 хвилини, Ви 2 використали. Якщо треба підійдіть конкретно до того, хто задавав і попрацюйте з ним...

Турбаєвський В.М.

Хорошо. Понятно. Тогда ответу буквально одной фразой, есть Закон Украины по использованию атомной энергии и защиты от радиационного излучения, есть Постановление Кабинета Министров № 1200 от 2002 года, есть Кодекс гражданской защиты ст. 12 и 16, которая гласит, что всю техническую сторону по оповещению обеспечивает администрация данного региона будь то область, или город, или населенный пункт в виде села... а с нашей стороны оповещение ведется по установленной процедуре, т.е. по Положению об оповещении. Мы оповещаем НАЭК руководство, оповещаем ГИЯРУ руководство, Гос. ППЧС до области, а область оповещает областные госслужбы Херсонской области...

Самойленко Ю.І.:

Дякую, дякую. Не заставляйте мене повторювати слова покійного Іван Степановича Плюща... «виключіть мікрофон»...

... любі фізичні можливості, ну фізичні можливості, фізіологічні можливості людей працювати нормально – 2 години. Я перебрав уже 5 хвилин і тому прошу вибачення... для заключного... ми закінчуємо, завершуємо нашу роботу. Це не значить, що ви не можете задати запитання членам президії. Після завершення нашої роботи підходьте, задавайте запитання і отримуйте вичерпну відповідь...

До заключного слова запрошується Божко Сергій Георгієвич.

Заключне слово головуєчого Божко С. Г.:

Шановні колеги. Ну я, чесно кажучи, дуже радий, що відбулась така широка і емоційна дискусія. Вона охоплювала питання, які може не відносяться до нашої тематики, але, я так розумію, що це найбільші питання, якими живе... живуть люди в регіоні розташування атомної станції. Я хотів би подякувати вам за те, що ви задавали ці питання, що ви висказували свою позицію. Це дуже добре. Кінець кінцем, ми ж демократична країна. Правильно?

А я дуже прошу уважно всіх ознайомитись з матеріалами, які роздані вам. Тому що багато питань, які задавалися, в цих матеріалах є відповіді. Ми оформимо офіційно протокол в відповідності до вимог законодавства, де жодне питання не буде обійдене. Єдине, що я хотів би сказати, що питання, скажімо так, соціально захисту, соціальні питання вони, нажаль, не відносяться до компетенції Держатомрегулювання. Вони відносяться до компетенції інших органів державної влади, а тому, я вибачаюсь, але, скажімо, ці питання ми все ж таки будемо помічати як не відносящися до нашої компетенції.

І я хотів би, якщо ви приєднуєтесь, подякувати дуже Юрію Івановичу. Він просто феєрично провів ці громадські слухання. Я дуже задоволений. Юрію Івановичу, дуже спасибі Вам велике. Я думаю, що всі підтримують це...

Самойленко Ю.І.:

Дякую, шановні друзі! Але завжди вирішальне слово за майбутнім. За нашими дітьми. І от слово для того, щоб закрити наше засідання, наше зібрання ми якраз і віддамо майбутньому міста Енергодар!...